L'ESGLÉSIA DE L'HOSPITAL

La capella que el piadós Canonge Ramis féu construir en el segle XVII no és l'Església d'ara. La gran devoció que tenien els vigatans a la imatge miraculosa d'un Sant Crist de tradició secular [15] que a aquella s'hi venerava, afegida a l'estimació de sempre al Sant Hospital, com ho resumia el nom popular d'*Hospital de la Santa Creu,* féu que a mitjans del segle XVIII i en el breu termini de cinc anys (1748-1753) quedés bona i acabada una nova, més gran i rica Església. És en forma de creu grega, essent una obra primorosa de l'artista vigatà Josep Morató, el qual sabé donar-li unes harmonioses proporcions i ornamentar-la tan graciosament en tots els seus detalls, que la fan agradable a la contemplació, essent un dels temples més suggestius i devots de la ciutat.

El llibre de la vida de la nostra humil casa dels malalts de ben segur que amaga fulles totes elles tremoloses del sacrifici que hi han ofert els ciutadans amb llur caritat, i amb l'abnegat desprendiment de tot aquell personal consagrat al seu servei. Per exemple: en el mes de juliol de 1875, emplenada la ciutat de tropes, passaven de cinc cents els malalts que s'hi acumularen. Un sol metge, En Salarich fill, tingué cura de tots ells per trobar-se absent el seu company facultatiu. Als mateixos dies unes poques germanes, incansables, sense repòs, no deixaren a ningú sense els auxilis necessaris, de llit, roba, aliments i medicines.

Com a altra mostra d'això que diem, posem fi a aquesta descosida memòria, inserint una nota del llibre d'òbits de l'Hospital en el segle passat:

En el mes de juny de 1809 comensà a entrar un extraordinari concurs de pobres malalts de tots los punts de la provincia y regne en est Sant Hospital, de malalties que al arribar necessitavan ja los promptes aussilis aixi temporals com espirituals, y continuà est concurs (se pot dir) fins al últim del any.

En esta apurada situació se enmalaltí la mes de la familia del Sant Hospital; moriren un numero dels servidors, especialment dels mes antichs de la casa; se enmalaltiren gravissimament los ministres que cuidavan de la assistencia espiritual y moriren en ses graves enfermetats dos d'ells: pero per superior providencia no faltà la assistencia espiritual a malalt algú.

MOVIMENT DE L'HOSPITAL EN ELS DARRERS CINC ANYS

1923.	Estances	15,855
1924.	"	16.681
1925.	"	17.855
1926.	"	19.137
1927	"	18.085

[15] No se sap de quan data aquesta imponent imatge de Jesús agonitzant. Però si se sap el gran miracle que mogué a la devoció del poble. L'any 1633 tot celebrant la missa mossèn Jaume Miret, nou gotes de sang del Crist caigueren als corporals, que encara avui es poden veure.